

Abstrakt disertační práce:

Blízkovýchodní konflikt ve francouzském veřejném prostoru (2000-2010)

Václav Nekvapil, 2013

Cílem této práce je analyzovat a typologizovat francouzský společenský diskurs o izraelsko-palestinském konfliktu odrážející vybrané názory, zájmy, postoje a hodnoty spojované se současným židovstvím a židovskou diasporní identitou a následně je porovnat s oficiálním politicko-diplomatickým diskursem prezidentů Jacquesa Chiraca a Nicolase Sarkozyho.

Práce na základě metody typologizace a následně kritické diskursivní analýzy rozčleňuje společenský diskurs týkající se problematiky izraelsko-palestinského konfliktu v letech 2000-2010 do tří základních pozic: republikánské, antiimperialistické a neokonzervativní. Práce dále pojednává vztah vrcholných představitelů V. francouzské republiky k Izraeli a postoje k nim ze strany židovské komunity. Práce se také zaměřuje na proměny samotné židovské komunity ve Francii, a to jak v souvislosti s religiozitou, demografií, imigrací severoafrických Židů, tak s ohledem na proměňující se vztah k sionismu a Státu Izrael. Podle čtyř hlavních tematických os je v práci následně hlouběji analyzována argumentace zastánců jednotlivých ideových pozic.

Na tématu tzv. povinnosti paměti (*devoir de mémoire*) zkoumáme morální argumentaci dotýkající se památky holocaustu, role školy při utváření tzv. národní paměti a pozice židovské komunity jakožto strážce a interpreta hodnot spojených s minulostí židovského národa. Disertační práce se také zabývá polemikou o unikátnosti holocaustu v kontextu jiných genocid, kolonialismu a otrokářství.

Koncept *nového antisemitismu* či nové judeofobie je kriticky zkoumán v kontextu reálného násilí proti židovské komunitě ve Francii z let 2002-2005 a politické instrumentalizace obvinění z antisemitismu proti levicovým kritikům politiky Státu Izrael. Dále práce popisuje spory uvnitř i vně komunity ohledně míry, příčin a následků rostoucího napětí a jeho důsledků pro vztah židovské komunity, ostatních menšin a většinové společnosti.

Na základě diskuse o zaměření *francouzské zahraniční politiky ve vztahu k Izraeli* práce analyzuje jednotlivé postoje veřejných intelektuálů týkající se palestinské státnosti. V centru

pozornosti je také proměňující se postoj levice vůči Izraeli a dnešní kritické vnímání francouzské zahraniční politiky různými částmi židovské komunity. Důraz je kladen také sociální hnutí, která jsou aktivní ve prospěch palestinské otázky ve Francii.

Téma *národní identity* se dostalo do veřejné diskuse se zvolením Nicolase Sarkozyho prezidentem, ale problematika imigrace a integrace přistěhovalců je diskutována nejméně od osmdesátých let i v souvislosti s rasismem, vzestupem extrémní pravice a proměňujícím se sebepojetím francouzské společnosti. V této kapitole jsou rovněž analyzovány postoje k politickému sionismu, ale také růst komunitarismu a oslabování doktríny striktního sekularismu (*la laïcité*).

Závěrečná část práce se věnuje obsáhlé analýze vybraných projevů prezidentů Jacquesa Chiraca a Nicolase Sarkozyho z let 2000-2011 na základě čtyř hlavních tematických os uvedených výše. U každé kapitoly jsou vybírány typické rétorické figury a argumenty, které jsou v závěru porovnávány s typologií společenského diskursu (republikánský, antiimperialistický a neokonzervativní) a práce se snaží nalézt mezi nimi intertextová spojení.

Práci doplňuje rejstřík 110 jmen hlavních postav současné diskuse, seznam hlavních angažovaných skupin občanské společnosti a přehled politických stran.